

A TANTÁRGY ADATLAPJA

SZOCIÁLIS MUNKA MÓDSZERTANA: EGYÉN ÉS CSALÁD TANÁCSADÁSA

2025-2026 tanév

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeș–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Szociológia és szociális munka
1.3 Intézet/Tanszék	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4 Szakterület	Szociális munka
1.5 Képzési szint	Licensz
1.6 Szak / Képesítés	Szociális munkás
1.7. Oktatási forma	Távoktatás

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Szociális munka módszertana: egyén és család tanácsadása				Codul disciplinei		ALM 2301				
2.2. Az előadásért felelős tanár neve – a tantárgy felelőse				Dr. Müller-Fabian Andrea, docens								
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve				Dr. Müller-Fabian Andrea, docens								
2.4. Tanulmányi év		II.	2.5. Félév		3	2.6. Értékelés módja		V	2.7. Tantárgy típusa		Tartalom	DS
											Kötelező/ opcionális	DO

3.3. A teljes becsült idő (oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám - nappali tagozat	4	amelyből: 3.2. előadás:	2			3.3. szeminárium	2
3.4. Félév összórászáma – távoktatás	125	amiből: 3.5. SI	55	AI = Nr. ore curs IF x nr. săptămâni	42	3.6. AT (0) + TC (0) + AA (28)	28
A tanulmányi idő elosztása (SI) és az önálló tanulás (AI)							ore
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása							42
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás							25
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása							24
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)							2
Vizsgák							2
Más tevékenységek: konzultáció							2
3.7 Egyéni munka össz-órászáma	97						
3.8 A félév össz-órászáma (kreditszám x 25h)	125						
3.9. Kreditszám	5						

4. Előfeltételek

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	-

5. Feltételek

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	A BBTE e-learning platformja
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Szeminárium terem, audió-vizuális szerkezet

6. Kompetenciák

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai kompetenciák	•Az egyéni, családi, csoportos, közösségi és társadalmi szintű szociális kockázatok csökkentése érdekében végzett azonosítás, információgyűjtés, dokumentálás, értékelés és nyilvántartás, elemzés, értékelés és célzott beavatkozások. •Tanácsadás és egyéb szakszerű beavatkozási módszerek családi vagy intézményi környezetben (kórházak, iskolák, büntetés-végrehajtási intézetek, droggözpontok, szakosított szociális intézmények stb.) a szociális munka értékeinek és alapelveinek betartásával. •A szociális ellátórendszer klienseinek nyújtott megelőző és támogató szolgáltatások és tevékenységek fejlesztése.
Transzverszális kompetenciák	•A problémás helyzetek objektív és mind elméleti, mind gyakorlati szempontból megalapozott megközelítése, a hatékony megoldás érdekében, a szociális munka értékeinek és alapelveinek betartásával. •A hatékony csapatmunka technikáinak alkalmazása transzdiszciplináris csapatban, különböző hierarchikus szinteken, szervezeten belül és szervezetek között.

6.2. A tanulás eredményei

Ismeretek	• A hallgató azonosítja a folyamatos szakmai továbbképzés lehetőségeit. • A hallgató azonosítja és alkalmazza a tudományosan hiteles forrásokból származó információkat.
Készségek	• A hallgató folyamatosan felméri továbbképzési igényét annak érdekében, hogy szakmai kompetenciáit a társadalmi környezet dinamikájához igazítsa.
Felelősségek és autonómia	• A hallgató e-learning platformokat és blended learning típusú tanulást alkalmaz személyes és szakmai fejlődése érdekében.

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

7. A tantárgy célkitűzései

7.1. A tantárgy általános célkitűzése	•Az előadás célja: olyan szemlélet kialakítása, amely integrálja a család pszichológiai működésének megértését a szociokulturális szemlélettel. Felkészíti a hallgatókat arra, hogy beavatkozásuk hatékonyságát fokozhassák azzal, hogy a családok aktuális működését sikerül gyorsan átlátniuk. A hallgatóknak speciális ismereteket és készségeket kell elsajátítaniuk ahhoz, hogy a segítő helyzetben a család nagyon bonyolult
---------------------------------------	--

	összefonódó, kölcsönhatásban lévő kognitív, emocionális és viselkedésbeli működését valóban átlássák. Megértésükhöz az általános törvényszerűségek ismeretén túl az egyéni eltérések széles skáláján is el kell igazodnia a szakembernek. E tárgy célkitűzése mindezek fontosságának meggyőző közvetítése.
7.2. Sajátos célkitűzések	•A családdal kapcsolatos fontosabb elméletek ismertetése. •A családokkal kapcsolatos, a szociális munka szemléletének megfelelően alkalmazott beavatkozási módszerek ismertetése. •Az elméleti tudás kamatoztatása konkrét esetek elemzése során.

8. Tartalmak

8.1. AI, SI	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A CSALÁDOKKAL VALÓ SZOCIÁLIS MUNKA TERÜLETE, CSALÁDI STRUKTÚRÁK, CSALÁDI RENDSZEREK, A CSALÁD FEJLŐDÉSI SZAKASZAI	Előadás, magyarázat, szemléltetés, demonstráció. Power Point prezentáció, esettanulmányok.	30% az SI-ből
A CSALÁDOKKAL VALÓ SZOCIÁLIS MUNKA GYAKORLATI ASPEKTUSAI, A SZOCIÁLIS MUNKÁS ALAPVETŐ TULAJDONSÁGAI	Előadás, magyarázat, szemléltetés, demonstráció. Power Point prezentáció, esettanulmányok.	20% az SI-ből
RENDSZERSZERŰ BEAVATKOZÁS	Előadás, magyarázat, szemléltetés, demonstráció. Power Point prezentáció, esettanulmányok.	30% az SI-ből
SPECIÁLIS HELYZETEK A CSALÁDOKKAL VALÓ SZOCIÁLIS MUNKÁBAN, BEFEJEZÉS	Előadás, magyarázat, szemléltetés, demonstráció. Power Point prezentáció, esettanulmányok.	20% az SI-ből

Bibliografia

Ahn, Y., Miller, M., Wang, L., Laszloffy, T. (2014). "I didn't understand their system, and I didn't know what to do." Contemporary Family Therapy An International Journal, 36(1), 25-40. DOI10.1007/s10591-013-9291-1

Barnes Gill Gorell, Családterápia és gondozás. Animula, Budapest, 1991 (Bibl. Sociologie-Asistență Socială)

Bădăraș, O. L. (2011). Asistența socială a familiei și copilului. Iași: Institutul European.

Collins, D., Jordan, C., Coleman, H., An Introduction to Family Social Work, F.E. Peacock Publishers, Inc., Itasca, Illinois, 1999 (Bibl. Sociologie-Asistență Socială)

Komlósi Piroska, Családterápiák, In. A pszichoterápia tankönyve, Szőnyi, G., Füredi, J. (szerk), Medicina kiadó, 354-375, Budapest, 2000 (Bibl. Sociologie-Asistență Socială)

Komlós, P. (Ed.). (2014). Családi életre és kapcsolati kultúrára felkészítés. Budapest: Károli Gáspár Református Egyetem L'Harmattan. pag. 79-107

Mihai, S.L. (2012). „Terapia de familie – abordare sistemică”, în Dumitrașcu, H. (coord.), Consilierea în asistența socială, Iași: Polirom, pag. 91-106.

Alexiu, M. (2003). „Valori și faze ale acțiunii în asistența socială”, în Neamțu, G., Tratat de asistență socială, Iași: Polirom, pag. 319-365.

Müller-Fabian, A. (2015) A családokkal való szociális munka elméleti és gyakorlati vonatkozásai. ACCENT, Cluj, BCU

Pennell, J. (2005): Widening the circle: the practice and evolution of family group conferencing with children, youths, and their families. Washington, D.C: NASW Press (Bibl. Sociologie-Asistență Socială)

Stith, S.M., Miller, S.M., Boyle, J., Swinton, J., Ratcliffe, G., & McCollom, E. (2012). Making a Difference in Making Miracles: Common Roadblocks to Miracle Question Effectiveness. Journal of Marital and Family Therapy, 38(2), 380-393. DOI: 10.1111/j.1752-0606.2010.00207.x

Van Hook, M.P.(2014). Social Work Practice with Families: A Resiliency-Based Approach. Chicago: Lyceum Books, Inc

Opcionális könyvészet:

Barnes, G.G. (1991): Családterápia és gondozás. Animula, Budapest

Bognár, G., Telkes, J. (1986): A válás lélektana. KJK, Budapest

Collins, D., Jordan, C., Coleman, H. (2012): An Introduction to Family Social Work, Brooks/Cole, Cengage Learning

Entin, A. (1981): The use of photographs and family albums in family therapy. In. Gurman, A. (ed.). Questions and answers in the practice of family therapy. Brunnel/Mazel, New York

Goldenberg, I., & Goldenberg, H. (1996): Family therapy: An overview. (4th ed.), CA: Brooks/Cole, Pacific Grove

Hézszer, G. (1996): Miért? Kálvin János, Budapest

Komlósi Piroska (2000): Családterápiák, In. A pszichoterápia tankönyve, Szőnyi, G., Füredi, J. (szerk), Medicina kiadó, 354-375, Budapest

Komlósi, P (1999): A család támogató és károsító hatásai a családtagok lelki Egészségére. In. Berényi, A., Családgondozás és iskola. Kossuth, Debrecen

Ledbetter Hancock, B., & Pelton, L. (1989): Home visits: History and functions. In. Social Casework, 70 (1), 21

Marcus-Newhall, A., Halpern, D.F., Tan, S.J. (2008): The Changing Realities of Work and Family, Wiley-Blackwell

McClennen, J. (2010): Social Work and Family Violence: Theories, Assessment, and Intervention. Springer

Neamtu, N., Fabian, A. (2001): Metode si tehnici de asistenta sociala a familieii. Ed. Word System, Cluj-Napoca

Nemes Márta (1995): A családról, mint nevelő rendszerről, Kiadó: A Családi Nevelésért Alapítvány, Budapest

Salameh, G. (2016), The relationship between attitude patterns in social family support and outcomes of elderly patients suffering from heart failure. Cluj-Napoca : [s.n.], (Bibl. Sociologie-Asistență Socială)

Satir, V. (1999): A család együttélésének művészete, Coincidenția Kft, Budapest

Satir, V., & Baldwin, M. (1983): Satir step by step: A guide to creating change in families. CA: Science and Behavior Books, Palo Alto

Sherman, R. & Fredman, N. (1986): Handbook of Structured Techniques in Marriage and Family Therapy. Brunner/Mazel, New York

Thomson, C., & Rudolph, L. (1992): Counseling children. (3rd ed.) , CA: Brooks/Cole, Pacific Grove

Wilcoxon, A. (1991): Grandparents and grandchildren: An often-neglected relationship between significant others. In. Veevers, J. (ed), Continuity and change in marriage and the family. 342-345 old., Rinehart & Winston of Canada, Toronto: Holt

Wood, K., & Geismar, L. (1986): Families at risk: Treating the multiproblem family. Human Sciences Press, New York

Syllabus: Szociális munka módszertana: egyén és család tanácsadása

8.2. AT	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
-		
8.3. TC	Az információ átadásának módszere	Megjegyzések
Ellenőrző dolgozat: genogram, családi fényképek, esettanulmány bemutatása.	A feladatok elkészítése a megadott kritériumok alapján.	A dolgozatokat a hallgatók a MsTeamsre töltik fel.
Könyvészet Barnes Gill Gorell, Családterápia és gondozás. Animula, Budapest, 1991 (Bibl. Sociologie-Asistență Socială) Müller-Fabian, A. (2015) A családokkal való szociális munka elméleti és gyakorlati vonatkozásai. ACCENT, Cluj, BCU Neamtu, N., Fabian, A.: Metode si tehnici de asistenta sociala a familieii. Ed. Word System, Cluj-Napoca, 2001 (Bibl. Sociologie-Asistență Socială) Sherman, R. & Fredman, N. (1986): Handbook of Structured Techniques in Marriage and Family Therapy. Brunner/Mazel, New York Syllabus: Szociális munka módszertana: egyén és család tanácsadása		
8.4. AA	Az információ átadásának módszere	Megjegyzések
A családokkal végzett munka rendszerszemlélete. Alapelvek: hipotézis, cirkularitás és neutralitás. Speciális eszközök használata I. Családi fényképek – készségfejlesztő gyakorlat. Szemináriumi projekt: családi fényképek bemutatása	A BBTE e-learning platformja.	A feladatokat a MsTeamsre töltik fel
Speciális eszközök használata II. Genogram. Alkalmazási kritériumok. Kiegészítő eszközök. A genogram-specifikus interjú. A genogram értékelése.	A BBTE e-learning platformja.	A feladatokat a MsTeamsre töltik fel
A családi életciklusok (Hill, Rodgers). A McMaster-modell. Dimenziók: problémamegoldás, kommunikáció, családi szerepek, affektív reaktivitás, érzelmi bevonódás és viselkedéskontroll. A kötelező szakirodalom interaktív, támogatott bemutatása és megvitatása kis csoportokban. Készségfejlesztés. A család működésének egyik	A BBTE e-learning platformja.	A feladatokat a MsTeamsre töltik fel

dimenziójának értékelése a McMaster-modell alapján egy szociális esetben. Szemináriumi projekt: az értékelés elkészítése és bemutatása.		
Bibliografie: Müller-Fabian, A. (2015) A családokkal való szociális munka elméleti és gyakorlati vonatkozásai. ACCENT, Cluj, BCU Syllabus: Szociális munka módszertana: egyén és család tanácsadása		

9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy tartalmának a kidolgozásához, gyakorló szociális munkások javaslatait is figyelembe vettük, találkozót szervezve a különböző szociális intézmények képviselőivel. Ugyanakkor, a tanterv kidolgozásánál figyelembe vesszük más intézetben és más egyetemen oktató tanárok véleményét. A találkozók célja feltárni az alkalmazók igényeit és a tantárgy összehangolását más intézeteknél oktatott tantárgyakkal.

10. értékelés

Tevékenység típusa	10.1. Értékelési kritériumok	10.2. Az értékelés módszere	10.3. Arány a végső jegyben
10.4. AI, SI	6 p ismereteket ellenőrző írásbeli vizsga	Az írásbeli vizsga. Az írásbeli vizsgán kötelező az 50% elérni ahhoz, hogy a szemináriumi tevékenység figyelembe legyen véve a végső jegy számításánál.	60%
10.5. TC / AA	4 p labor: amiből 3 pont házi feladatokra és 1 pont a laborokon való aktív részvétel (80%- jelenlét)	A házi feladatok, projektek tartalmát a szemináriumot vezető tanár közösen egyezteti a diákokkal, és félév elején közli ezek leadásának határidejét.	40%

10.6. . A teljesítmény minimumkövetelményei

- Minimum 80% jelenlét a szemináriumokon és 75% jelenlét a kurzusokon szükséges ahhoz, hogy a hallgató részt vehessen az írásbeli vizsgán, és figyelembe legyen véve a szeminárium tevékenységre kapott pontszám.
- Az írásbeli vizsgán kötelező az 50% elérni ahhoz, hogy a szemináriumi tevékenység figyelembe legyen véve a végső jegy kiszámításánál, illetve az összes szeminárium tevékenysége el kell legyen fogadva. Amennyiben a hallgató nem tesz eleget ezeknek a követelményeknek, nem mehet át a vizsgán.
- Amennyiben a házi feladatokkal kapcsolatos követelményeket részben teljesítette a hallgató, akkor a kapott pontszám figyelembe lesz véve a következő vizsga alkalmával.
- Követni a plágiumellenes szabályzat betartását, valamint a BBTE Tudományos Tanácsának álláspontját a mesterséges intelligencia felhasználásával kapcsolatban.
- Plagizálás esetében a hallgató maradéktalanul elveszíti az illető feladat, tevékenység elvégzését megillető pontszámot.
- A vizsgán való csalás, a vizsgáról való azonnali kizárást jelenti.
- Az óváásokat a vizsgajegyek kifüggesztését követő 48 órán belül fogadom e-mailben vagy személyesen, a fogadóóra keretében.

11. ODD cimbék (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)¹

 A fenntartható fejlődés általános ikonja								
								
								

Kitöltés időpontja:
01.09.2025

Előadás felelőse:
Dr. Müller-Fabian Andrea, docens

Szeminárium felelőse:
Dr. Müller-Fabian Andrea, docens

Dátum
...

Távoktatás felelős
Dr. Müller-Fabian Andrea, docens

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".